

Antwerpse Grafiek 1830 – 1980

Tentoonstelling Antwerpen 1830-1980

GRAFISCH WERK VAN ANTWERPSE KUNSTENAARS UIT DE
VERZAMELINGEN VAN HET STEDELIJK PRENTENKABINET

STAD ANTWERPEN
Stedelijk Prentenkabinet
Vrijdagmarkt 23

van 17 juli tot 28 september 1980
dagelijks toegankelijk van 10 tot 17 uur.

Na de grote bloei van de Antwerpse grafiek in de 16de en 17de eeuw moest de Scheldestad nagenoeg anderhalve eeuw wachten om een nieuwe generatie van belangrijke graveurs te zien aantreden. Een eerste krachtige opleving deed zich **omstreeks 1850 voor, onder impuls van Henri Leys**, wiens etskunst grote invloed uitoefende op de Antwerpse school van de 2de helft van de 19de eeuw, o.a. op de familie Linnig en Henri de Braekeleer. Deze laatste bezielde op zijn beurt vooraanstaande etsers als Jan Stobbaerts, Piet Verhaert, Constant Cap e.a. Tot aan de eerste wereldoorlog bleef, hoofdzakelijk op het gebied van de etskunst, de aflossing verzekerd met klinkende namen als Karel Verlat, Theodoor Verstraete, Frans Lamorinière en Alfred Elsen.

Na WO I trad Walter Vaes als aquafortist sterk op de voorgrond. Ook Rich. Baseleer, Eug. Van Mieghem, Louis Peeters en Emiel Gastemans zetten de vooroorlogse traditie met veel brio voort. Naast de ets kwamen nu echter ook de houtsnede, lino, burijn en droge naald opzienbarend naar voren. De grote bezielers en invloedrijkste figuren op dit terrein waren – afgezien van de eerder traditionele houtsnijders E. Pellens en J. Hendrickx – Joris Minne, Henri van Straten, Victor Delhez, Ant. Herckenrath en Fl. Jaspers. Onder dezen mag Minne als een revolutionaire vernieuwer van de burijn en droge naald gelden. Van Straten en Hendrickx waren de enigen die zich, met succes overigens, ook aan de litho waagden.

In de jaren veertig, na WO II, werd Antwerpen opnieuw een bloeiend centrum van de grafische kunsten. Naast de experimentele technieken werden vooral de ets en de zeefdruk beoefend, de eerste door Frans Dille, de gerijpte René de Coninck, Eugène Yoors, André Goezu, Romain Malfliet, Maurice Van den Dries, Roger van Akelijen, Jan Vanriet, de laatste door Jan Cox (ook lithograaf), Walter Leblanc (ook etser), Panamarenko, Guy Baekelmans, Pieter Celie, e.a. Tot de voornaamste moderne houtsnijders mogen ongetwijfeld Frank Ivo Van Damme en de ‘halve Antwerpenaar’ Gerard Gaudaen gerekend worden.

Het aanbod is zowel in het heden als in het verleden zo overweldigend groot en gevarieerd, dat het onmogelijk bleek te zijn om in dit bescheiden overzicht van anderhalve eeuw Antwerpse grafiek alle kunstenaars de plaats te geven die hun toekomst. Er ontbreken in dit ensemble alleszins heel wat (overigens verdienstelijke) namen. Dit houdt geen kritische distantiëring in, maar is het gevolg van een noodzakelijke beperking. Aan die kunstenaars zal bij een toekomstige gelegenheid ruimere aandacht worden geschonken.

Zie de werkengallerij in het artikel [RDB, ‘Antwerpse grafiek 1830-1980, notities bij een tentoonstelling in het Stedelijk Prentenkabinet, 11 juli–28 september 1980’](#).